

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Informacja o zdarzeniu [Raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	3307/19			
Rodzaj zdarzenia:	<i>Wypadek</i>			
Data zdarzenia:	<i>03 sierpnia 2019 r.</i>			
Miejsce zdarzenia:	<i>Białystok(EPBK)</i>			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	<i>Spadochron Navigator 280</i>			
Dowódca SP:	<i>Skoczek spadochronowy</i>			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	<i>1</i>	-	-
Nadzorujący badanie:	<i>Andrzej Pussak</i>			
Podmiot badający:	<i>Użytkownik</i>			
Skład zespołu badawczego:	<i>nie wyznaczano</i>			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	<i>Informacja o zdarzeniu (Raport)</i>			
Zalecenia:	NIE			
Adresat zaleceń:	NIE DOTYCZY			
Data zakończenia badania:	<i>14 sierpnia 2019 r.</i>			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Podczas skoków spadochronowych w dniu 03 lipca 2019 r wykonywanych na lotnisku EPBK w ramach szkolenia spadochronowego AFF ćwiczenie 1, doszło do zdarzenia polegającego na niestabilnym oddzieleniu się zespołu uczeń-skoczek wraz z dwoma instruktorami AFF. Na wysokości 4000 m AGL w wyniku oddzielenia się zespołu na komendę, uczeń-skoczek nie zastosował zgodnie ze szkoleniem naziemnym pozycji wygiętej (dla uzyskania pozycji tzw. płaskiej na brzuchu) lecz przyjął pozycję lekko przygarbioną, którą utrzymywał w trakcie całego lotu. Skutkiem tego formacja przeszła do spadania w pozycji na plecach. Po pierwszej próbie wyprowadzenia formacji z niewłaściwej konfiguracji instruktor 2 (pomocniczy) zgodnie z procedurą opuścił formację w celu ponownego jej przechwycenia w wygodniejszej dla siebie konfiguracji. Instruktor 1 pozostał wraz z uczniem w kontakcie trzymany za taśmę uprząży na

wysokości biodra oraz za uchwyt kombinezonu na ręce próbując zmienić pozycję spadania na płasko (brzuchem do ziemi). Na wysokości ok 2500–3000 m AGL w wyniku silnych obrotów instruktor 1 częściowo stabilizując spadanie w pozycji zbliżonej do prawidłowej podjął próbę otwarcia spadochronu głównego ucznia. Na skutek dużych sił odśrodkowych nastąpiło rozdzielenie od ucznia bez otwarcia spadochronu. Uczeń-skoczek ponownie w pozycji plecowej i z obrotami po ok. 5 sekundach został przechwycony przez 2 instruktora, który podjął próbę ustabilizowania ucznia i otwarcia spadochronu. Uczeń-skoczek nie podjął próby przyjęcia pozycji tzw. płaskiej poprzez wygięcie i zamiast tego chwycił i unieruchomił ręce instruktora uniemożliwiając mu wykonanie czynności otwarcia czaszy głównej lub zapasowej. Po ponownym rozdzieleniu się – uwolnieniu się od ucznia na wysokości ok. 1500 m AGL uczeń-skoczek przyjął pozycję dogodną do otwarcia spadochronu zapasowego, lecz nie wykonał tej czynności. Instruktor 1 na wysokości ok. 1200-1000 m AGL podjął ostatnią próbę przechwycenia ucznia i otwarcia spadochronu zapasowego lub głównego. Instruktor 2 był poza polem widzenia instruktora 1 i otworzył spadochron na wysokości ok. 600 m AGL. W trakcie podejścia do ucznia, instruktor 1 zauważył, że uczeń-skoczek chwycił za uchwyty ratownicze (wyczepienia czaszy i otwierania spadochronu zapasowego) prawdopodobna wysokość wynosiła ok. 500 m AGL. Uczeń-skoczek na wysokości ok. 400 m AGL wyciągnął uchwyt spadochronu zapasowego rozpoczynając otwarcie również AAD Vigil Student uruchamiając urządzenie tnące (cutter), które przecina pętlę zamykającą spadochron zapasowy. Instruktor 1 po otwarciu spadochronu głównego miał w wyniku zadziałania AAD Vigil Pro otwarty również spadochron zapasowy, który wraz z czaszą główną przyjęły układ Bi-plana (dwupłatowca). Obaj skoczkowie uczeń-skoczek i instruktor 1 wylądowali obok siebie na części pola przy ogródkach działkowych w sąsiedztwie lotniska EPBK. W wyniku lądowania uczeń-skoczek doznał urazu złamania jednej z kostek i pęknięcia śródstopia nogi prawej. Kontuzja odniesiona została w wyniku lądowania bez obuwia w terenie przygodnym. Obuwie skoczek stracił podczas otwarcia spadochronu zapasowego.

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

- **dysproporcja wagowa;**
- **psychomotoryka - uczeń rocznik '62;**
- **skok przerósł oczekiwania skaczącego.**

Działania profilaktyczne podjęte przez podmiot badający:

Po zaistniałym zdarzeniu dokonano analizy materiału video z kamery instruktora jak i ustalenia możliwych przyczyn samego przebiegu zdarzenia. Wyciągnięte wnioski dotyczyły:

Procedur postępowania w sytuacjach niebezpiecznych w przypadku szkolenia AFF. Posiadanego doświadczenia ucznia-skoczka (8 skoków na spadochronie typu latające skrzydło w systemie szkolenia Static Line i jednego skoku AFF wykonanego rok wcześniej).

Profilaktyka:

Bacniejsze przyglądanie się zachowaniom uczniów zarówno na ziemi jak i na pokładzie samolotu. Przećwiczenie przez instruktorów zajmowania miejsc i trzymania ucznia podczas wyjścia i skoku, dodatkowe ćwiczenia przyjmowania sylwetki płaskiej przez ucznia.

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.**

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Andrzej Pussak	<i>Podpis na oryginale</i>